

بسمه تعالی

مبانی جغرافیای اکوتوریسم ایران

جبرائیل خذری

تابستان ۱۳۹۰

www.ketab.ir

سرشناسه: خذرلی، جبرائیل، ۱۳۴۴.

عنوان و نام پدید آور: مبانی جغرافیای اکوتوریسم ایران / تألیف جبرائیل خذرلی.

مشخصات نشر: ارومیه: دانشگاه آزاد اسلامی (ارومیه)، ۱۳۹۰.

مشخصات ظاهری: ۲۷۰ ص. - مصور (رنگی)، جدول (رنگی).

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۰۱۹-۷-۱۰

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: کتابخانه.

یادداشت: نمایه.

موضوع: جهانگردی - دست محیطی - ایران

شناسه افزوده: دانشگاه آزاد اسلامی - واحد ارومیه

رده بندی کنگره: ۱۵۵ G ۱۳۹۰ خ ۳۷ / ۹

رده بندی دیویی: ۳۳۸/۴۹۱-۹۵۵

شماره کتابشناسی ملی: ۳۳۷۷۱۳۲

شناسنامه کتاب

عنوان کتاب: مبانی جغرافیای اکوتوریسم ایران

تألیف: جبرائیل خذرلی

ناشر: دانشگاه آزاد اسلامی واحد ارومیه

تاریخ نشر: ۱۳۹۰

نوبت انتشار: اول

تعداد صفحات و قطع: ۲۷۰ صفحه / وزیری

لیتوگرافی / چاپ: مجید / جمالی

تیراژ: ۲۰۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۰-۱۰۱۹-۷-۱۰

قیمت: ۵۵۰۰۰ ریال

کلیه حقوق اعم از چاپ، تکثیر، نسخه برداری، ترجمه و ... برای دانشگاه آزاد اسلامی واحد ارومیه

محفوظ است و نقل مطالب و استفاده از نقشه ها با ذکر مأخذ بلامانع است.

آیا منکران حق ، آسمان را فراز خود نمی‌نگرند که ما چگونه بنای محکم اساس نهاده‌ایم و آن را به زیور ستارگان درخشان آراسته‌ایم و هیچ شکاف و خللی در آن راه ندارد و زمین را نمی‌نگرند که آن را بگسترديم و در آن کوه‌های استوار بیفکنديم و هر نوع گیاه با حُسن و طراوت از آن برویاندیم . این دلایل قدرت در آسمان و زمین موجب بصیرت و تذکر برای هر بنده‌ای است که بدستوبه از گناه و غفلت رو به درگاه خدا آورد و ما از آسمان رحمت ، آب (باران) با برکت را نازل کردیم و باغ‌های میوه و خرمن‌ها از کشت جویات ، برویاندیم و نیز نخل‌های بلند خرما که میوه‌ی آن منظم روی هم چیده شده‌است برانگیختیم .

سوره‌ی مبارکه‌ی ق آیة ۶ تا ۱۰ ،

فهرست مطالب

۱	پیشگفتار
۳	فصل اول کلیات
۴	اهمیت گذران اوقات فراغت
۶	اهمیت اقتصادی گردشگری
۸	اهمیت اجتماعی فرهنگی گردشگری
۹	تقسیم بندی گردشگری بر حسب زمان
۱۰	تقسیم بندی گردشگری بر اساس مکان
۱۰	مکان های تاریخی و یادمانی (انسان ساخت)
۱۰	۱- مذهبی و زیارتی
۱۱	۲- گردشگری اجتماعی
۱۲	۳- گردشگری علمی و فرهنگی
۱۲	گردشگری در مکان های طبیعی
۱۲	تقسیم بندی بر اساس عناصر اصلی آب و هوایی
۱۳	۱- گردشگری اقلیمی (کلیما توریسم)
۱۴	۲- گردشگری ساحلی
۱۶	۳- گردشگری کوهستان و برف
۱۷	۴- گردشگری جنگل

۱۸	۵- گردشگری کویر و بیابان
۲۰	۶- گردشگری آب های معدنی و گرم
۲۱	۷- گردشگری رودخانه و آبشار
۲۲	۸- گردشگری در آب ها
۲۳	گونه شناسی گردشگری بر اساس تعامل و بهره‌برداری انسان از محیط‌های طبیعی
۲۳	- گردشگری روستایی
۲۸	- گردشگری عشایری
۳۱	فصل دوم نگاهی به ویژگی‌های طبیعی کشور ایران
۳۲	- سرگذشت تاریخ طبیعی سرزمین ایران
۳۴	- موقعیت جغرافیایی کشور جمهوری اسلامی ایران
۳۸	- محدوده‌ی طبیعی کشور ایران از دیدگاه ژان باتیست تاورنیه سیاح غربی
۴۱	- پیشینه‌ی تاریخی گردشگری در ایران
۴۷	- آب و هوا
۵۲	تقسیمات آب و هوای ایران
۵۲	۱- ناحیه‌ی اقلیمی سواحل جنوب
۵۳	۲- ناحیه‌ی اقلیمی گرم خشک داخلی (فلات داخلی ایران)
۵۴	۳- ناحیه‌ی آب و هوایی معتدل و سرد کوهستانی
۵۵	۴- ناحیه‌ی اقلیمی سواحل معتدل خزری
۵۸	- پوشش گیاهی و جنگل های ایران
۶۰	۱- جنگل های هیرکانی (جنگل های مرطوب)
۶۱	۲- جنگل های ارسباران
۶۱	- رویشگاه قره‌داغ و قره‌باغ
۶۲	- رویشگاه جنگلی ارسباران
۶۲	۳- جنگل های زاگرس
۶۴	۴- جنگل های ایران - تورانی
۶۶	۵- جنگل های فراتیک
۶۷	فصل سوم عوامل بنیادین اکوتوریسم
۶۸	عوامل موثر در پیدایش و شکل گیری چشم‌اندازهای طبیعی کشور ایران
۶۸	شکل‌زایی فرآیندهای ساختمانی و دینامیک درونی کره‌ی زمین

۶۸	۱- جایگاه کشور ایران در کره‌ی زمین در ادوار گذشته‌ی زمین شناسی
۷۰	۲- عوامل تکتونیکی
۷۲	- گسل
۷۴	- چین خوردگی
۷۷	- آتشفشان
۷۹	فرآیندهای اقلیمی و دینامیک بیرونی شکل زایی کره‌ی زمین
۷۹	۳- عرض جغرافیایی کشور ایران و چگونگی دریافت نور و حرارت خورشید
۸۰	۴- جریان‌های عمومی در زمین و عوامل خارجی شکل زایی
۸۳	- هوازدهی
۸۳	- هوازدهی فیزیکی
۸۴	- هوازدهی شیمیایی
۸۴	- تخریب
۸۵	- فرسایش
۸۶	- رسوب گذاری
۸۷	۵- موقع نسبی کشور ایران
۸۹	فصل چهارم مناطق کوهستانی (اشکال حاصل از فرآیندهای ساختمانی و دینامیک درونی زمین)
۹۰	اهمیت مناطق کوهستانی
۹۳	- کوه های شمال غربی
۹۸	- ارتفاعات غربی آذربایجان غربی و شمال کردستان
۱۰۰	- غار سهولان مهاباد
۱۰۱	- غار کرفتو
۱۰۱	- کوه‌های کردستان
۱۰۳	- منطقه‌ی کوهستانی زنجان
۱۰۴	- منطقه کوهستانی شمال ایران
۱۰۵	۱- کوه‌های طالش
۱۰۷	۲- البرز غربی
۱۰۸	۳- البرز مرکزی
۱۱۰	۴- البرز شرقی

- ۱۱۰ - منطقه کوهستانی شمال شرقی.....
- ۱۱۲ - کوه‌های شرقی ایران.....
- ۱۱۳ ۱- منطقه‌ی کوهستانی خراسان مرکزی.....
- ۱۱۳ ۲- منطقه‌ی کوهستانی خراسان جنوبی (بیرجند).....
- ۱۱۴ ۳- منطقه‌ی کوهستانی بلوچستان.....
- ۱۱۵ ۴- منطقه‌ی سیستان.....
- ۱۱۶ - کوه‌های زاگرس.....
- ۱۱۸ ۱- زاگرس شمال غرب.....
- ۱۱۹ ۲- زاگرس میانی.....
- ۱۲۰ ۳- زاگرس جنوب شرقی.....
- ۱۲۲ ۴- زاگرس هرمزگان.....
- ۱۲۳ اشکال کارستی چشم اندازهای طبیعی منطقه‌ی کوهستانی زاگرس.....
- ۱۲۴ - غار علی‌صدر همدان.....
- ۱۲۵ - منطقه‌ی کوهستانی مکران.....
- ۱۲۶ - کوه‌های مرکزی ایران.....
- ۱۲۷ ۱- واحد کوهستانی رزن - جیرفت.....
- ۱۲۸ ۲- واحد کوهستان سنندج - سیرجان.....
- ۱۲۸ ۳- واحد کوهستانی کرمان.....
- ۱۲۹ فصل پنجم اشکال حاصل از تعامل فرآیندهای دینامیک درونی و بیرونی و اقلیمی.....
- ۱۳۰ رودها.....
- ۱۳۱ - حوضه‌ی آبریز دریای خزر.....
- ۱۳۲ - حوضه‌ی آبریز خلیج فارس و دریای عمان.....
- ۱۳۴ - حوضه‌ی دریاچه‌ی اورمیه.....
- ۱۳۵ - حوضه‌ی آبریز مرکزی.....
- ۱۳۶ - حوضه‌های آبریز شرق ایران.....
- ۱۳۶ دریاچه‌ها.....
- ۱۳۷ ۱- دریای خزر.....
- ۱۳۹ ۲- دریاچه‌ی اورمیه.....
- ۱۴۲ ۳- دریاچه‌ی گهر.....

۱۴۳	۱- دریاچه‌ی زیروار.....
۱۴۴	۵- دریاچه‌ی آب بوندار.....
۱۴۴	۶- دریاچه‌ی نمک.....
۱۴۵	۷- دریاچه‌ی حوض سلطان.....
۱۴۵	۸- دریاچه‌ی بختگان.....
۱۴۶	۹- دریاچه‌ی پریشان (فامور).....
۱۴۷	۱۰- دریاچه‌ی تشک.....
۱۴۷	۱۱- دریاچه‌ی کافت.....
۱۴۷	۱۲- دریاچه‌ی ارژن.....
۱۴۸	۱۳- دریاچه‌ی مهارلو.....
۱۴۸	۱۴- دریاچه‌ی جازموریان.....
۱۴۹	۱۵- دریاچه‌ی هامون.....
۱۵۱	۱۶- دریاچه‌ی ولشت.....
۱۵۱	۱۷- دریاچه‌ی قوری گل.....
۱۵۲	۱۸- باطلاق گاوخونی.....
۱۵۲	۱۹- دریاچه‌های تار و هویر.....
۱۵۲	۲۰- دریاچه‌ی نور.....
۱۵۲	تالاب‌ها.....
۱۵۳	۱- شبه جزیره‌ی میانکاله و خلیج گرگان.....
۱۵۴	۲- تالاب کمیجان.....
۱۵۴	۳- تالاب شادگان.....
۱۵۴	۴- تالاب قبی بابا علی.....
۱۵۵	۵- تالاب هامون پوزک.....
۱۵۵	۶- تالاب بندر کیشهر.....
۱۵۶	۷- مجموعه‌ی دلتای رود شور و رود میناب.....
۱۵۶	۸- دریاچه‌ی آلا گل.....
۱۵۶	۹- دریاچه‌ی امیر کلاهی.....
۱۵۷	۱۰- تالاب تنگه خوران.....

۱۵۷	۱۱- تالاب دلتای رود گز و حرا.....
۱۵۷	۱۲- تالاب گاو خونی و زاینده رود.....
۱۵۷	۱۳- خلیج گواتر و هور باهو.....
۱۵۸	۱۴- تالاب گمشان.....
۱۵۸	۱۵- جزیره شیدور.....
۱۵۹	چشمه های معدنی.....
۱۶۴	سدها.....
۱۶۷	سواحل.....
۱۷۱	فصل ششم زیست بوم های کشور.....
	تعامل فرایندهای دینامیک درونی و بیرونی زمین با برتری دینامیک درونی و شکل گیری زیست بوم
۱۷۵	کوهستانی.....
۱۷۶	- زیست بوم ناحیه ی کوهستانی.....
۱۷۷	ویژگی های مختص زیست بوم ناحیه ی کوهستانی برای جذب گردشگر.....
۱۷۷	۱- هوای مطلوب برای تنفس و گذران فراغت.....
۱۷۸	۲- برخورداری از منابع عظیم آب و خاک.....
۱۷۸	۳- وجود فعالیت های آتشفشانی.....
۱۷۹	۴- واریزه ها و زمین لغزها.....
۱۷۹	۵- یخرفت ها و نهشته های یخرفتی.....
۱۷۹	۶- رونق زندگی جانوری در مناطق کوهستانی.....
۱۸۰	تعامل فرایندهای نیروهای دینامیک درونی و بیرونی زمین با غلبه ی دینامیک اقلیمی.....
۱۸۰	- زیست بوم ناحیه ی خزری.....
۱۸۱	ویژگی های زیست بوم ناحیه ی خزری برای جذب گردشگر.....
۱۸۱	۱- اعتدال آب و هوا و سرسبزی محیط.....
۱۸۲	۲- دریای خزر منبع عظیم جاذبه ی گردشگری طبیعی.....
۱۸۲	۳- تالاب انزلی.....
۱۸۴	۴- پارک جنگلی گلستان.....
	تعامل فرآیند نیروهای دینامیک درونی با برتری دینامیک اقلیمی (نحوه ی جریان های عمومی) کره ی زمین
۱۸۶	
۱۸۶	- زیست بوم ناحیه ی بیابانی داخلی.....

ویژگی‌های زیست بوم بیابان داخلی برای جذب گردشگر	۱۸۸
۱ - بیابان‌های دور از دریا	۱۸۹
۲ - بادرفت‌ها	۱۸۹
۳ - تشکیل کویرها در اثر نهشته‌های تبخیری	۱۹۰
- کویرهای ایران	۱۹۱
۴ - اشکالی که در اثر شکل زایی اقلیمی بیابان‌ها و کویرها به وجود آمده است	۱۹۵
الف - اشکال سایشی باد	۱۹۵
ب - اشکالی تراکمی باد در بیابان‌ها	۱۹۷
۵ - زندگی جانوری و گیاهی	۱۹۹
برخی محصولات کشاورزی مناطق بیابانی	۲۰۰
- زعفران ایران محصول گرانبهای منحصر در بیابان	۲۰۰
- خرمای محصول مناطق بیابانی کشور ایران	۲۰۲
- حنا محصولی گم شده	۲۰۴
- باغات انار	۲۰۴
- باغات پسته	۲۰۵
تعامل فرآیندهای دینامیک درونی و هیدروسفر	۲۰۵
- زیست بوم ناحیه‌ی خلیج فارس و دریای عمان	۲۰۵
خلیج فارس	۲۰۵
دریای عمان	۲۰۷
ویژگی‌های زیست بوم خلیج فارس و دریای عمان برای جذب گردشگر	۲۰۹
۱- جزایر خلیج فارس	۲۰۹
۲- جنگل‌های مانگرو	۲۱۳
- ویژگی‌های جنگل مانگرو و تأثیر آن در گردشگری طبیعی	۲۱۴
۳- گل فشان پدیده‌ی دیدنی در جنوب ایران	۲۱۵
۴- خورها و مصب‌های خلیج فارس و دریای عمان	۲۱۷
۵ - آب‌سنگ‌ها یا جزایر مرجانی خلیج فارس	۲۱۷
۶- آبریان خلیج فارس و دریای عمان	۲۱۸
۷ - ماهی‌گیری در خلیج فارس	۲۲۰

۲۲۰	۸- صید مروارید.....
۲۲۱	۹- میوه‌های گرمسیری دریابان‌های کناره‌های خلیج فارس و دریای عمان.....
۲۲۲	- موز.....
۲۲۲	- انبه.....
۲۲۳	۱۰- نهشته‌هایی دریایی (رسوبات دریایی).....
۲۲۴	۱۱- بیابان‌های کنار دریا.....
۲۲۵	فصل هفتم اقتصاد انکابه اکوتوریسم.....
۲۳۰	جایگاه ایران از نظر ذخیره‌گاه زیست کره در جهان.....
۲۳۳	راهبردهای کلی برای توسعه پایدار گردشگری.....
۲۳۴	عوامل موثر در توسعه صنعت توریسم.....
۲۳۵	- امنیت و آسایش مردم.....
۲۳۵	- گسترش و بهبود راه‌های ارتباطی و حمل و نقل.....
۲۳۵	- اطلاع رسانی و تبلیغات.....
۲۳۶	عوامل تقویت گردشگری.....
۲۳۸	زیر ساخت‌های مورد نیاز.....
۲۴۰	فهرست منابع.....
۲۴۳	فهرست نام اشخاص و مکان‌های جغرافیایی.....

فهرست نقشه‌ها

- نقشه‌ی شماره‌ی ۱-۲: دریاها و دریاچه‌های باقی‌مانده از دریای تیس
- نقشه‌ی شماره‌ی ۲-۲: موقعیت ریاضی کشور جمهوری اسلامی ایران در جهان
- نقشه‌ی شماره‌ی ۲-۳: موقع نسبی کشور جمهوری اسلامی ایران
- نقشه‌ی شماره‌ی ۲-۴: نقشه‌ی تاریخی غرب آسیا و حوزه‌ی دریای مدیترانه
- نقشه‌ی شماره‌ی ۲-۵: الگوی آب و هوای جهانی
- نقشه‌ی شماره‌ی ۲-۶: تقسیمات آب و هوای کشور ایران
- نقشه‌ی شماره‌ی ۲-۷: تقسیمات محلی آب و هوای کشور ایران
- نقشه‌ی شماره‌ی ۲-۸: مکان رشد و رویش جنگل‌های میرکانی
- نقشه‌ی شماره‌ی ۲-۹: رویشگاه جنگل‌های ارسباران
- نقشه‌ی شماره‌ی ۲-۱۰: رویشگاه جنگل‌های زاگرس
- نقشه‌ی شماره‌ی ۲-۱۱: رویشگاه جنگل‌های ایران تورانی
- نقشه‌ی شماره‌ی ۳-۱: صفحات تکتونیکی کره‌ی زمین
- نقشه‌ی شماره‌ی ۳-۲: گسل‌ها و زلزله‌های اتفاق افتاده
- نقشه‌ی شماره‌ی ۳-۳: گسل‌های کره‌ی زمین
- نقشه‌ی شماره‌ی ۳-۴: پراکندگی آتشفشان‌ها در سطح زمین
- نقشه‌ی شماره‌ی ۴-۱: تقسیم بندی مناطق کوهستانی ایران
- نقشه‌ی شماره‌ی ۴-۲: موقعیت منطقه‌ی کوهستانی شمال غربی کشور
- نقشه‌ی شماره‌ی ۴-۳: موقعیت غار سهولان مهاباد و غار کرفتو
- نقشه‌ی شماره‌ی ۴-۴: موقعیت کوه‌های البرز
- نقشه‌ی شماره‌ی ۴-۵: موقعیت کوهستانی شمال شرقی کشور
- نقشه‌ی شماره‌ی ۴-۶: موقعیت کوهستانی شرق کشور
- نقشه‌ی شماره‌ی ۴-۷: موقعیت کوهستانی زاگرس
- نقشه‌ی شماره‌ی ۴-۸: موقعیت منطقه‌ی کوهستانی مکران
- نقشه‌ی شماره‌ی ۴-۹: موقعیت کوه‌های مرکزی ایران
- نقشه‌ی شماره‌ی ۵-۱: رودخانه‌های کشور ایران
- نقشه‌ی شماره‌ی ۵-۲: موقعیت دریاچه‌های کشور ایران

- نقشه‌ی شماره‌ی ۳-۵: موقعیت دریای خزر
- نقشه‌ی شماره‌ی ۴-۵: موقعیت دریاچه‌ی ارومیه
- نقشه‌ی شماره‌ی ۵-۵: موقعیت دریاچه‌ی گهر
- نقشه‌ی شماره‌ی ۶-۵: موقعیت دریاچه‌ی زریوار در استان کردستان
- نقشه‌ی شماره‌ی ۷-۵: موقعیت دریاچه‌های نمک و حوض سلطان
- نقشه‌ی شماره‌ی ۸-۵: موقعیت دریاچه‌ی استان فارس
- نقشه‌ی شماره‌ی ۹-۵: موقعیت دریاچه‌های هامون و جازموریان
- نقشه‌ی شماره‌ی ۱۰-۵: موقعیت دریاچه‌های ولشت و تار و ...
- نقشه‌ی شماره‌ی ۱۱-۵: موقعیت تالاب‌های میانکاله و کمجان
- نقشه‌ی شماره‌ی ۱۲-۵: موقعیت تعدادی از تالاب‌های کشور
- نقشه‌ی شماره‌ی ۱۳-۵: موقعیت تالاب گاوخونی و ...
- نقشه‌ی شماره‌ی ۱۴-۵: موقعیت و مقدار سواحل کشور
- نقشه‌ی شماره‌ی ۱-۶: زیست بوم‌های کشور جمهوری اسلامی ایران
- نقشه‌ی شماره‌ی ۲-۶: موقعیت تالاب انزلی و پارک ملی گلستان
- نقشه‌ی شماره‌ی ۳-۶: مناطق بیابانی جهان
- نقشه‌ی شماره‌ی ۴-۶: مناطق بیابانی کشور ایران
- نقشه‌ی شماره‌ی ۵-۶: کویرهای ایران
- نقشه‌ی شماره‌ی ۶-۶: مناطق کویری استان‌های کشور به درصد
- نقشه‌ی شماره‌ی ۷-۶: جزایر خلیج فارس
- نقشه‌ی شماره‌ی ۱-۷: استان‌های دارای آثار طبیعی ملی
- نقشه‌ی شماره‌ی ۲-۷: مناطق حفاظت شده‌ی کشور
- نقشه‌ی شماره‌ی ۳-۷: تالاب‌های کشور

فهرست عکس‌ها

- عکس شماره‌ی ۱-۱: استفاده از طبیعت برای تنوع در زندگی
- عکس شماره‌ی ۲-۱: جهانگردی فرهنگی
- عکس شماره‌ی ۳-۱: آب و هوا و اکوتوریسم
- عکس شماره‌ی ۴-۱: سواحل و جذب توریسم

- عکس شماره‌ی ۵ - ۱ : کوهستان و جذب توريسم
- عکس شماره‌ی ۶ - ۱ : جنگل و چشم‌انداز زیبای آن
- عکس شماره‌ی ۷ - ۱ : بیابان و اشکال حاصل از فرسایش
- عکس شماره‌ی ۸ - ۱ : بیابان و هوای صاف
- عکس شماره‌ی ۹ - ۱ : آبشار و جذب گردشگر طبیعی
- عکس شماره‌ی ۱۰ - ۱ : گردش در آب‌ها و مشاهده‌ی حیوانات دریایی
- عکس شماره‌ی ۱۱ - ۱ : نمایی از منازل روستایی کندوان تیریز
- عکس شماره‌ی ۱۲ - ۱ : روستا و چشم‌انداز زیبای آن
- عکس شماره‌ی ۱۳ - ۱ : کشاورزی و اکوتوریسم
- عکس شماره‌ی ۱۴ - ۱ : زندگی عشایری در دامنه‌های آراغات
- عکس شماره‌ی ۱ - ۲ : نمایی از جنگل‌های مرگانی
- عکس شماره‌ی ۱ - ۳ : آتشفشان و خروج مواد
- عکس شماره‌ی ۲ - ۳ : تخریب و تلاشی بیدن سنگ
- عکس شماره‌ی ۳ - ۳ : تخریب و تبدیل سنگ‌ها به واریزه
- عکس شماره‌ی ۴ - ۳ : تفاوت در جنس زمین منجر به ایجاد اشکال متفاوت می‌شود
- عکس شماره‌ی ۱ - ۴ : کوهستان و اکوتوریسم
- عکس شماره‌ی ۲ - ۴ : معماری صخره‌ای و تداوم زندگی غارنشینان در مناطق کوهستانی (اطراف زاهدان)
- عکس شماره‌ی ۳ - ۴ : سنگ نگاری در مناطق کوهستانی (نیک شهر)
- عکس شماره‌ی ۴ - ۴ : رود ارس و اطراف آن
- عکس شماره‌ی ۵ - ۴ : منطقه‌ی حفاظت شده‌ی آینالو
- عکس شماره‌ی ۶ - ۴ : کوه آراغات کوچک و اطراف آن
- عکس شماره‌ی ۷ - ۴ : سنگ‌های آتشفشانی اطراف ماکو
- عکس شماره‌ی ۸ - ۴ : دره‌ی قطور و راه آهن ایران و ترکیه (اطراف خوی)
- عکس شماره‌ی ۹ - ۴ : پوشش گیاهی شمال غرب کشور اطراف سردشت
- عکس شماره‌ی ۱۰ - ۴ : یکی از دهانه‌های غار سهولان مهاباد
- عکس شماره‌ی ۱۱ - ۴ : منطقه‌ی اکوتوریستی دامنه‌های کوه‌های آبدر در سنندج
- عکس شماره‌ی ۱۲ - ۴ : کوه‌های کردستان شمالی شهرستان دیواندره
- عکس شماره‌ی ۱۳ - ۴ : غار کتله خور زنجان

- عکس شماره‌ی ۱۴ - ۴ : تالاب انزلی
- عکس شماره‌ی ۱۵ - ۴ : مناطق سرسبز اطراف طالش
- عکس شماره‌ی ۱۶ - ۴ : تصویر ماهواره‌ای البرز غربی
- عکس شماره‌ی ۱۷ - ۴ : تصویر ماهواره‌ای کوه‌های البرز مرکزی و قله‌ی دماوند
- عکس شماره‌ی ۱۸ - ۴ : چشمه‌ی معدنی آب گرم لایچ در چمستان شهرستان نور
- عکس شماره‌ی ۱۹ - ۴ : پست اسکی دماوند در البرز مرکزی
- عکس شماره‌ی ۲۰ - ۴ : استفاده از توان‌های بالقوه‌ی برق بادی در مناطق کوهستانی شرق
- عکس شماره‌ی ۲۱ - ۴ : قله‌ی تفتان در خاش
- عکس شماره‌ی ۲۲ - ۴ : زندگی عشایری در کوه‌های زاگرس
- عکس شماره‌ی ۲۳ - ۴ : مناظر زیبای اکوتوریستی اطراف تویرکان در استان همدان
- عکس شماره‌ی ۲۴ - ۴ : آبشار کوه‌رنگ در زاگرس میانی
- عکس شماره‌ی ۲۵ - ۴ : آبشار مارگون در شیراز
- عکس شماره‌ی ۲۶ - ۴ : نخلستان‌های برشته
- عکس شماره‌ی ۲۷ - ۴ : بد لندهای اطراف چابهار
- عکس شماره‌ی ۲۸ - ۴ : خانه‌ی مسکونی (کب) در شهر چابهار
- عکس شماره‌ی ۱ - ۵ : چشم‌انداز زیبای رودخانه و ماندن آن
- عکس شماره‌ی ۲ - ۵ : کشتزارهای اطراف دره‌ی سربار در بلوچستان
- عکس شماره‌ی ۳ - ۵ : یکی از جزایر دریاچه‌ی اورمیه
- عکس شماره‌ی ۴ - ۵ : تالاب شادگان
- عکس شماره‌ی ۵ - ۵ : تالاب آماگل در استان گلستان
- عکس شماره‌ی ۶ - ۵ : خروج و فوران آب از چشمه‌ی آبگرم معدنی
- عکس شماره‌ی ۱ - ۶ : چشم‌انداز زیبای زیست بوم کوهستانی
- عکس شماره‌ی ۲ - ۶ : دامداری در زیست بوم کوهستانی
- عکس شماره‌ی ۳ - ۶ : کاشت برنج و سرسبزی محیط زیست و بوم خزری
- عکس شماره‌ی ۴ - ۶ : عکس ماهواره‌ای تپه‌های ماسه‌ای دشت لوت
- عکس شماره‌ی ۵ - ۶ : فرسایش و رفت و روب بادی
- عکس شماره‌ی ۶ - ۶ : منطقه‌ی خوش سایه در استان سیستان و بلوچستان
- عکس شماره‌ی ۷ - ۶ : عمل تراکمی باد در بیابان
- عکس شماره‌ی ۸ - ۶ : برخان و زائده‌ی طرفین آن

- عکس شماره‌ی ۹-۶: عمل تراکمی باد و تشکیل سیف
- عکس شماره‌ی ۱۰-۶: زعفران محصول گرانقیمت مناطق بیابانی ایران
- عکس شماره‌ی ۱۱-۶: درخت نخل در بیابان
- عکس شماره‌ی ۱۲-۶: کشتی‌های ماهیگیری در ساحل دریای عمان (شهر کنارک)
- عکس شماره‌ی ۱۳-۶: سواحل زیبای جزیره‌ی قشم در خلیج فارس
- عکس شماره‌ی ۱۴-۶: سواحل سنگی جزیره‌ی قشم در خلیج فارس
- عکس شماره‌ی ۱۵-۶: نمایی از درختان حرا در خلیج فارس
- عکس شماره‌ی ۱۶-۶: جزایر مرجانی و گردشگری طبیعی
- عکس شماره‌ی ۱۷-۶: بازی دولفین‌ها در خلیج فارس
- عکس شماره‌ی ۱۸-۶: نمایی از درخت مکر زن یا انجیر معابد (نیک شهر)
- عکس شماره‌ی ۱۹-۶: مناطق بیابانی جنوب بلوچستان
- عکس شماره‌ی ۱-۷: لاله‌ی واژگون اثر ملی طبیعی چهار محال بختیاری
- عکس شماره‌ی ۲-۷: آبشارهای اطراف شیراز

فهرست اشکال و جداول

- شکل شماره‌ی ۱-۲: مناطق هم ارتفاع کشور ایران
- شکل شماره‌ی ۱-۳: موقعیت قاره‌های کره‌ی زمین در ۱۵۰ میلیون سال قبل
- شکل شماره‌ی ۲-۳: موقعیت قاره‌های کره‌ی زمین در حدود ۱۰ میلیون سال قبل
- شکل شماره‌ی ۳-۳: حرکات صفحات پوسته‌ی زمین
- شکل شماره‌ی ۴-۳: جدایی و به هم خوردن نظم طبقات در گسل‌ها
- شکل شماره‌ی ۵-۳: چین خوردگی ساده
- شکل شماره‌ی ۶-۳: چین خوردگی تک شیب
- شکل شماره‌ی ۷-۳: طاق‌دیس و ناودیس در چین خوردگی
- شکل شماره‌ی ۸-۳: بالا آمدن گنبد نمکی و ایجاد شکاف
- شکل شماره‌ی ۹-۳: نیمرخ طولی آتشفشان
- جدول شماره‌ی ۱-۵: نام و محل برخی از آب‌های معدنی و درمانی کشور
- جدول شماره‌ی ۲-۵: نام برخی از سدهای استان‌های کشور
- جدول شماره‌ی ۱-۶: درجه حرارت و مقدار بارش سالانه‌ی برخی از شهرهای مناطق کویری

جدول شماره‌ی ۱ - ۳: طول و مدت روز در عرض‌های جغرافیایی مختلف

جدول شماره‌ی ۲ - ۳: مقدار انرژی دریافتی کره‌ی زمین در عرض‌های جغرافیایی مختلف بر حسب کالری

بر سانتی‌متر مربع

نمودار ۱ - ۲: پستی و بلندی‌های کشور ایران به همراه وسعت آن‌ها

www.ketab.ir

پیشگفتار

با طرح موضوع توسعه‌ی پایدار، طی دهه‌های گذشته، فعالیت‌های گردشگری طبیعی وارد فصل جدیدی گردید و به تبع آن، اکوتوریسم در جهان گسترش یافت و رشد فزاینده‌ی آن برای آینده نیز پیش بینی می شود.

برای درک بهتر اهمیت گردشگری طبیعی به این نکته اکتفا می شود که سازمان جهانی گردشگری، سال ۲۰۰۲ میلادی را سال جهانی گردشگری طبیعی اعلام کرد. این امر، بیانگر درک عمیق مردم از ثروت‌ها و میراث‌های طبیعی، مانند مناطق سرسبز، اقیانوس‌ها، دریاها، رودخانه‌ها، جنگل‌ها، مراتع، حیات وحش و ... در جوامع بشری است.

رشد شهرنشینی، افزایش جمعیت، کار یکنواخت در کارخانجات، هر چند منجر به شکل‌گیری پدیده‌ای به نام گردشگری (تاریخی و فرهنگی) گردید، ولی این شاخه از گردشگری نتوانست خستگی‌های روحی و روانی را از تن خسته و رنجور انسان امروزی در آورد. بنابراین انسان برای التیام دردهای ناشی از حضور آهن، سیمان، دود کارخانجات، آلودگی‌های صوتی و تصویری (سروصدا)، ریستی (آلودگی هوا، خاک، آب)، ترافیک، عجله، دله‌های مکرر روزانه و ... به گردش در طبیعت روی آورده است.

کتاب حاضر که از دیدگاه جغرافیایی به بنیان‌های شکل‌گیری چشم‌اندازهای طبیعی و جاذبه‌های گردشگری حاصل از آن در کشور پهناور ایران پرداخته؛ در هفت فصل نگارش یافته است.

فصل اول کتاب کلیاتی در رابطه با معرفی جاذبه‌های گردشگری بر اساس عناصر آب و هوایی است در فصل دوم آن نگاهی به ویژگی‌های طبیعی کشور ایران شده است .

در فصل سوم عوامل بنیادین شکل‌زایی اکوتوریسم (عوامل مؤثر در پیدایش و شکل‌گیری چشم‌اندازهای طبیعی) مورد بررسی قرار گرفته است .

فصل چهارم کتاب چشم‌اندازهای حاصل از فرآیندهای ساختمانی و دینامیک درونی زمین را توصیف می‌کند

در فصل پنجم چشم‌اندازهای حاصل از تعامل فرآیندهای دینامیک درونی و بیرونی و اقلیمی توصیف گردیده است .

فصل ششم کتاب به تقسیم‌بندی زیست بوم‌های کشور ایران بر اساس عوامل دینامیک ساختمانی و اقلیمی پرداخته و خصوصیات و ویژگی‌های گردشگری طبیعی هریک از زیست بوم‌ها ، در جذب گردشگر توصیف شده است .

بالاخره در فصل هفتم به طور خلاصه اقتصاد اتکا به اکوتوریسم در کشور ایران مورد بحث قرار گرفته است .

در پایان بر خود واجب می‌دانم از ریاست محترم دانشگاه آزاد اسلامی واحد ارومیه و بویژه معاونت محترم پژوهشی به جهت موافقت با چاپ این کتاب قدردانی نمایم .

از خوانندگان محترم انتظار دارد خطاهای احتمالی ، نظرات و پیشنهادهای اصلاحی خود را بدون اغماض اعلام فرمایند که مایه‌ی بسی امتنان و سپاسگزاری خواهد بود .